

**Tisztelt ünneplők, hölgyeim és uraim! Tisztelt elnökség, tisztelt miniszter úr!
Kedves kollégák, barátaim! Jó szerencsét kívánok mindannyiunknak!**

Egyszerre állok Önök előtt büszkén és nehéz szívvel. Büszkén azért, mert pályafutásom során ilyen jeles alkalommal először van lehetőségem köszönten a bányász társadalmat, és éppen a 75. Bányásznapon. Először nagytiszteletű elődöm a nyugdíjba vonult Rabi Ferenc elnök kolléga után, aki több, mint húsz éven át köszöntötte Önöket ezen a jeles bányászünnepen. Büszkén azért, mert a magyar bányászat valamikori fellegvárában tehetem ezt meg, köszönet ezért Tatabánya városának! És mégis nehéz szívvel, mert kétségek gyötörnek a magyar bányászat jövőjét illetően, a szénbányászat a 24. órában van Európában és maga a bányászat - néhány kivétellel -, hanyatló ágazatként van szamon tartva. A kivételek egyelőre a szénhidrogén, érc, ásvány, kő-kavics bányászat. Hangsúlyozom egyelőre, hiszen Európában bizonyos körökben a bányászat lassan szitokszóvá érik. A bányászat fontosságát gyakran hajlamosak vagyunk csak energiában mérni. De lássunk tisztán: a bányászat minden ágazat alapja. Nincs mezőgazdaság mészkő és dolomit nélkül. Nincs építőipar kavics, cement és gipsz nélkül. Nincs ipar acél, réz, alumínium, ritkaföldfémek nélkül. Nincs környezetvédelem modern szűrőanyagok és technológiák nélkül. És nincs jövő a talaj termőképességének megőrzése nélkül – ebben is segít a bányászat, amire a későbbiekben kitérek. Mindezt úgy, hogy a bányászati tevékenység elleni hangadók többségének a zsebében is ott lapul egy-egy okostelefon, egy mindenki számára elérhető eszköz. Hozzávetőleg egy mobiltelefonban 60-70 bányászati termék van, ami szinte a világ összes kontinensét lefedi. A teljesség igénye nélkül: Lítium Dél – Amerikából, arany, kobalt Afrikából, ritkaföldfémek Ázsiából.

Hölgyeim és Uraim!

Büszkén nézek végig az itt jelenlévőkön: büszke, magyar bányászok néznek vissza rám, akik nem félték akár életüket is kockáztatni a magyar ipar jövőjéért, a magyar emberek életének jobbításáért. Azok a bányászok néznek vissza, akik között az iparban közel húsz évet dolgozhattam, mindig felemelt fejjel, munkájára büszke lignitbányászként, a társadalom hasznos tagjaként. Most dolgozói érdekvédelmi vezetőként különös, nyomasztó gondolatok kínoznak az ünnepünkön. A világban szétnézve, bizonyos, hogy a tavalyi év újabb termelési rekordot hozott a szénbányászatban, ami a bányászat alappillére, az ipari forradalom mozgató rugója volt. A tavalyi évben, több mint 9 milliárd tonna szenet bányásztak ki szerte a világban. A legnagyobb termelők: Kína, India, Indonézia. A legtöbb szenet exportáló ország Indonézia volt. A Bánya, Energia-és Ipari Dolgozók Szakszervezete egyet tud érteni a klíma célokkal, de nem azzal az úttal, amin Európa jár. Látszik, a világ egy része most éli meg azt az ipari forradalmat, amit Európa, a mai globális kultúra bölcsője a XVIII. században megélt. Földrajzi értelemben az Európai Unió a világ szárazföldi területének körülbelül 2,8 %-át fedi le, a népesség 5,5 %-át, a jelenlegi világ gazdaság 17-18%-át. Ez mutatja erejét – és azt is, mennyit veszít, ha más úton jár, mint a világ többi része. Ugocsa nem koronáz. Európa nem koronáz. Európa most saját gazdasági versenyképességét áldozza fel – és ezzel együtt a munkavállalókat. Mielőtt az a vád érne, hogy klímaszkeptikus vagyok, nem az a kérdés, hogy klímaváltozás van, hanem

az, hogy az Igazságos Átmenet és a Green Deal mennyire szolgálja a világ jobb helyé tételét, az európai emberek jövőjét, a jelenlegi civilizáció bölcsőjét. A válasz sajnos egyszerű: nem igazán. Amennyire a világ vezető hatalmainak döntő többségét csak látszólag érdekli a klíma semlegesség, addig Európa és a szeretett hazám kitett mind gazdaságilag és a munkavállalókat illetően ennek a trendnek. Rendben, szakítsunk a határainkon belül gazdaságosan kitermelhető fosszilis energiahordozókkal, fogadjuk el a széndioxid büntető adóját a széndioxid kvótát és mondjuk azt, hogy mi mindent megtettünk a világ megmentéséért, a klímacélok eléréséért. De. De hogyan tesszük ezt? Érdemes ránézni hazánk energiamixére ami a MAVÍR weboldalán nyilvános. Tavasz közepétől egészen az ősz közepéig késő délelőttől késő délutánig az látszik, hogy amikor a nap süt túltermelés van villamosenergiában a napelemrendszereknek köszönhetően, ami általában eladhatatlan, a mostani helyzet kivételes, hiszen a szomszédos Ukrajna háborúban áll és importra szorul. A szürkezónában estétől reggelig viszont mi is importra szorulunk. És újra elérkeztünk a bányászati tevékenységhez, ideális esetben tudjuk majd tárolni a nappal megtermelt villamosenergiát akkumulátorokkal, amihez kritikus nyersanyagoknak vagyunk híján, azaz ebben is importra szorulunk, nem mellékesen nemzeti szuverenitásunk csökken a lítium, kobalt, nikkel és egyébek importjával, földrajzi adottságaink kevésbe teszik hazánkat alkalmassá vízitározós erőművek megépítésére is. Az atomerőművi villamosenergia termelés alapanyaga is importfüggő. És el is érkeztünk a Mátrához, a szénbányászat utolsó fellegrvárához, ahol a lignitből előállított villamosenergiát felváltja majd 2028 végén az orosz gázimportra alapozott erőművi termelés.

Bizonytalan a jelen, bizonytalan a jövő, hazánk kitermelhető ásványkincsei a talpunk alatt. Ebben a helyzetben ilyen bizonytalan jövőképre nem alapozhatjuk hazánk energiaszuverenitását. Egy dologra alapozhatunk, hazai nyersanyagra, hazai munkaerőre, amíg még adott. Az esetleges bányabezárásokkal a szuverenitásunk sérül, egy szakmakultúra fog megszűnni, feledésbe merülni. Az a szakmakultúra ami évezredekig biztosította kontinensünk világformáló hatását és ha bekövetkezik a legrosszabb, azért kell harcolnunk, hogy az Igazságos Átmenet valóban igazságos legyen és az utolsó szénbányászokat valóban méltányoljuk! Higgyék el megérdemlik, sokat tettek a hazájukért.

De álljunk meg egy szóra! Hiszen látnunk kell azt is, hogy a fosszilis energiahordozók, nem feltétlenül elégetéssel hasznosíthatók, hanem széndioxid kibocsátás nélkül is! A lignit ahogy a tudományos kutatások igazolják a jelen és a jövő mezőgazdasági terméke lehet, kiváló termőtalaj javító tulajdonságai miatt, ami a magyar szénbányászat fennmaradását eredményezheti. És éppen ezért kell kimondanunk: a bányász nem a múlt embere. A bányász a jelen oszlopa és a jövő kulcsa. A bányász nemcsak kőzetet fejt, hanem országot tart. A bányász nemcsak csákányt emel, hanem értéket teremt. A bányász nemcsak munkás, hanem közösségépítő.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Amikor a bányász munkába indult, soha nem tudhatta, visszatér-e. Mégis elindult. Amikor a bányász megszorította társa kezét, tudta: az életét bízta rá.

Ez a bizalom, ez a közösség, ez a szellem az, ami a bányászatot emberfeletti erővé tette. És ez az, amit nem engedhetünk feledésbe merülni.

Ezért, barátaim, kedves szaktársak: amikor a 75. Bányásznapot ünnepeljük, azt kívánom, hogy legyen 100. is! Legyen jövője a bányászok közösségének, legyen jövője a magyar energiának, legyen jövője ennek a szakmakultúrának!

Jó szerencsét, Isten éltesse a bányászokat!